

Uchwała Nr .....
Rady Miejskiej w Rakoniewicach
z dnia ..... r.

w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zmianami) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zmianami)

Rada Miejska w Rakoniewicach, uchwała co następuje:

§1. W celu realizacji zadań gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu przyjmuje się: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 stanowiący załącznik do uchwały.

§2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom realizują zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rakoniewic.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Uzasadnienie
do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Rakoniewicach
z dnia ..... r.

w sprawie: Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo. Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu. W związku z tym Rada Gminy uchwała corocznie Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi.

Głównymi założeniami tego programu są: dostępność pomocy terapeutycznej dla mieszkańców gminy, edukacja rodziców i nauczycieli, działania informacyjno – edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, wspieranie finansowe i organizacyjne zajęć prowadzonych w świetlicach środowiskowych oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Wspieranie finansowe i organizacyjne działań promujących trzeźwy, zdrowy i bezpieczny styl życia.

W związku z powyższym podjęcie powyższej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Załącznik

do uchwały nr .....

Rady Miejskiej w Rakoniewicach

z dnia ..... r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2017 ROK**

I. Wprowadzenie

Spośród licznych problemów społecznych występujących w naszym kraju, problemy związane z nadużywaniem alkoholu stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej polskiego społeczeństwa. Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie gminy, która na mocy niżej wymienionej ustawy uzyskała kompetencje do rozwiązywania tych problemów. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Rakoniewice na rok 2017, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki uzależnień i rozwiązywaniu problemów, wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zmianami). Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Rakoniewice prowadzona jest zgodnie z zadaniami określonymi w niniejszym Programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych w latach poprzednich. Program zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień od alkoholu. Ze względu na to, że Gmina Rakoniewice jest gminą na której terenie nie ma ośrodka leczenia odwykowego ani poradni leczenia terapii uzależnień, działania są ukierunkowane na profilaktykę uniwersalną skierowaną do całej populacji, a przede wszystkim do dzieci, młodzieży i rodziców albowiem to młody człowiek w dzisiejszych czasach jest bardzo podatny na pokusy w postaci różnych używek. Nadrzędnym celem Programu są działania profilaktyczne i naprawcze zmierzające do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują powodując szkody zarówno ekonomiczne, społeczne jak i indywidualne. Ujęte w programie działania mają nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu i innych używek, a także zapobiegać, edukować,

uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyć jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi. Obecnie nie zastanawiamy się już czy warto pomagać osobom, rodzinom, a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać, to znaczy minimalizować skutki uzależnień, które nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego realizuje się wskazane działania, jest **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**. Na jej podstawie corocznie jest uchwalany przez Radę Gminy w Rakoniewicach Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przy opracowaniu Programu, uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 oraz rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku oraz Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych opracowana dla gminy Rakoniewice na lata 2016-2020. Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rakoniewicach, która współpracuje m.in. z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rakoniewicach, Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją w Rakoniewicach, Sądem Rejonowym w Grodzisku Wlkp., szkołami znajdującymi się na terenie działania Gminy Rakoniewice i innymi organizacjami, których celem jest rozwiązywanie ww. problemów.

Celem Programu jest ukazanie stanu problemów alkoholowych oraz innych uzależnień w gminie, przedstawienie kierunków działań opartych na zadaniach określonych w wyżej wymienionej ustawie, jak również w rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przygotowanie i wdrożenie racjonalnych reguł ograniczenia dostępności alkoholu i kontroli lokalnego rynku sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także zasad finansowania programu, który należy realizować systematycznie i konsekwentnie.

II. Diagnoza stanu problemów alkoholowych w Rakoniewicach

W 2016 r. przeprowadzona została przez Centrum Działań Profilaktycznych z Gdowa „Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych” dla gminy Rakoniewice na lata 2016-2020.

W celu przeprowadzenia diagnozy przeprowadzono badanie ankietowe, które objęło dorosłych, młodzież, dzieci oraz sprzedawców zamieszkujących gminę Rakoniewice.

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie gminy. Badany obszar dotyczył kwestii takich jak:

- Skala problemów alkoholowych wśród osób dorosłych i młodzieży,
- Poglądy i postawy wobec alkoholu,
- Spożycie alkoholu,
- Skuteczność oddziaływań profilaktyczno-leczniczych,
- Przemocy domowej i szkolnej,
- Problemu narkotykowego i dopalaczy,
- Wiedzy dotyczącej zagrożeń płynących z użytkowania komputera (cyberprzemocy),

Dane zostały zebrane w okresie września oraz października 2016 r., co pozwoliło na zrealizowanie łącznie 404 ankiet. Zróżnicowany dobór próby do badania pozwolił na pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy Rakoniewice i uzyskanie informacji oraz opinii z różnych środowisk. W badaniu przeprowadzonym w punktach sprzedaży wzięło udział 15 osób. Byli to sprzedawcy z terenu gminy Rakoniewice, w zróżnicowanym wieku. Pytania, które znalazły się w ankiecie przeprowadzonej w punktach sprzedaży, miały na celu ukazanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych wobec tak ważnych zagadnień.

Uzyskane dzięki badaniu dane pozwoliły na diagnozę problemów społecznych, ich oszacowania oraz charakterystykę z perspektywy osób dorosłych, dzieci i młodzieży oraz świetlicy środowiskowej.

Opinie osób dorosłych na temat alkoholu.

Mieszkańcy Gminy Rakoniewice, poproszeni o oszacowanie skali występowania różnych problemów społecznych w gminie, na pierwszym miejscu usytuowali właśnie alkoholizm, uznając to za najbardziej palący problem pociągający za sobą szereg innych konsekwencji. Wielu widzi jego negatywne konsekwencje dookoła siebie tym bardziej, że w szkody zdrowotne i społeczne związane z używaniem substancji psychoaktywnych według szacunkowych danych opartych na wskaźnikach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dotyczą co piątego mieszkańca gminy, który jest uwikłany w jakiś sposób (osobiście lub przez członków rodziny) w problem alkoholowy.

Dla 54% badanych alkoholizm jest chorobą, którą należy leczyć jak każdą inną chorobę. 29% ankietowanych uważa, że alkoholizm jest uzależnieniem, 11% deklaruje, że jest to nadużywanie

alkoholu (nieumiejętność kontrolowania ilości spożywanego alkoholu, a także nieumiejętność odmówienia sobie spożycia). Dla 6% ankietowanych alkoholizm jest poważnym problemem społecznym. Według 69% ankietowanych alkohol jest towarem szczególnym, dlatego dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany. 44% badanych mieszkańców oczekuje od władz lokalnych działań, mających na celu zmniejszenie skali problemów alkoholowych w swoim otoczeniu.

Młodzież w gminie Rakoniewice wobec problemów związanych z pićm alkoholu.

Poziom nadużywania alkoholu wśród dzieci i młodzieży w Polsce daje powód do niepokoju. Jak podaje Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do picia napojów alkoholowych przyznaje się ponad 92% uczniów III klas gimnazjalnych i ponad 96% uczniów drugich klas szkół średnich. Natomiast do upicia się w czasie ostatniego roku przyznało się niemal 50% piętnastolatków (58% chłopców i 40% dziewcząt) i ponad 65% siedemnastolatków (74% chłopców i 54% dziewcząt).

W gminie Rakoniewice kontakt z alkoholem deklaruje 25% uczniów szkoły podstawowej i 60 % uczniów gimnazjum. Przy czym pierwszy kontakt z napojami alkoholowymi ma miejsce między 13-15 rokiem życia, tak deklaruje 62 % respondentów.

Zdecydowanie najwięcej osób zaznaczyło odpowiedź, że miało to miejsce w domu (53% uczniów podstawówki oraz 31% gimnazjalistów). Bardzo często pierwszy kontakt z alkoholem następuje podczas wakacji. Tę odpowiedź zaznaczyło 25% uczniów podstawówki oraz 49% gimnazjalistów. 7% uczniów szkoły podstawowej oraz 20% gimnazjalistów zaznaczyło, że spożywa ten rodzaj alkoholu codziennie.

Istotne wnioski:

- W szkole podstawowej 49% dzieci kojarzy pijących kolegów, a 51% uczniów twierdzi, że nie zna takich osób. W gimnazjum zaledwie 13% zaznaczyło, że nie zna osób sięgających po alkohol. 12% zauważy pojedyncze przypadki, ale już 13% zna do 10 takich osób. 43% twierdzi, że zna więcej niż 20 znajomych, którzy spożywają alkohol.
- 25% badanych uczniów szkół podstawowych przyznało, że piło napoje alkoholowe. W przypadku gimnazjalistów jest już ponad połowa badanych (60%). Dane pokazują, że na problem alkoholowy narażeni są przede wszystkim uczniowie szkół gimnazjalnych.
- Najczęściej spożywanym rodzajem alkoholu jest piwo. 4% szóstoklasistów oraz 12% gimnazjalistów spożywa ten rodzaj alkoholu codziennie. 68% szóstoklasistów i 21% gimnazjalistów spróbowało tego rodzaju alkoholu tylko raz. Wysoki odsetek uczniów spróbowało także wódki. 11% szóstoklasistów i 18% gimnazjalistów deklaruje, że codziennie spożywa ten rodzaj alkoholu. 67% uczniów młodszych i 26% uczniów gimnazjum spróbowało wódkę tylko raz.

- 12% uczniów szkoły podstawowej oraz 37% młodzieży gimnazjalnej przyznaje, że przynajmniej raz wprowadziło się w stan upojenia alkoholowego.
- Ankietowani odpowiadali też na pytanie możliwości zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. 21% szóstoklasistów i 36% gimnazjalistów uważa, że alkohol na terenie gminy jest łatwo dostępny.

Sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych

- 27% ankietowanych jest zdania, że alkohol w piwie, czy winie jest mniej groźny niż ten w wódce. 46% sprzedawców, odpowiedziało, że „nie jest”.
- 14% ankietowanych nie zgadza się na spożywanie alkoholu w punktach sprzedaży, mimo to aż 13% uważa, że zdarza się to prawie codziennie, 20% sprzedawców stwierdziło, że zdarza się to średnio raz w tygodniu. 53% ankietowanych uważa, że taka sytuacja nie zdarza się, a 7% odpowiedziało, że alkohol na terenie ich sklepu spożywa się średnio raz w miesiącu.
- 80% sprzedawców odpowiedziało, że takie osoby w jakiś sposób zagrażają innym osobom w ich otoczeniu, a 13% ankietowanych było odmiennego zdania.
- 27% ankietowanych odpowiedziało, że doświadczyło nieprzyjemnej sytuacji w obrębie sklepu/lokalu, w którym pracują.
- 93% sprzedawców uważa za niestosowne sprzedaż alkoholu osobie pełnoletniej, ale nietrzeźwej.
- 60% sprzedawców odpowiedziało, że papierosy powinny być sprzedawane od 18 roku życia. 40% uważa, że papierosy oraz wyroby tytoniowe powinny być dostępne od 21 roku życia. Żaden z ankietowanych nie uważa, że ten wiek powinien ulec obniżeniu.
- 47% sprzedawców odpowiedziało, że nie zna przypadków sprzedaży papierosów nieletnim. 53% było odmiennego zdania.
- 60% sprzedawców twierdzi, że nigdy nie spotkało się z sytuacją, aby ktoś sprzedał alkohol osobie nieletniej. Aż 40% zna takie przypadki.
- 47% pozostawiłoby minimalny wiek sprzedaży alkoholu na 18 lat. 53% proponuje zwiększenie go do 21.
- 93% sprzedawców stwierdziło, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie niepełnoletniej. 7% przyznało, że zdarzyło się im to kilka razy. Jeśli chodzi o sprzedaż wyrobów tytoniowych, wyniki były identyczne.
- 60% sprzedawców odpowiedziało, że zdarza się bardzo rzadko, by osoba niepełnoletnia chciała kupić papierosy, 40% twierdzi, że taka sytuacja ma miejsce, co najmniej raz w tygodniu.
- 47% sprzedawców bardzo rzadko spotyka się z sytuacją próby zakupu alkoholu przez nieletniego, a 40% spotyka się z nią co najmniej raz w tygodniu. 13% uważa, że takie sytuacje nigdy się nie zdarzają.

- Sprzedawcy w badaniach przyznają, że czują się skrepowani w przypadku, kiedy muszą poprosić klienta o dowód osobisty, gdyż nie mają pewności, że jest on pełnoletni. 47% twierdzi, nie ma z tym problemu i bez skrepowania prosi o okazanie dowodu osobistego, jednak aż 33% sprzedawców przyznaje, że wstydzi się poprosić o dowód, a 20% mimo, że wstydzi się poprosić o dowód upewnia się, czy klient jest pełnoletni.
- Jeśli chodzi o kontrolę sprzedaży napojów alkoholowych – 67% ocenia dobrze jej skuteczność, 20% sprzedawców uważa, że średnio, a 13% słabo.
- 64% ankietowanych deklaruje, że zupełnie nie odczuwa potrzeby uczestnictwa w szkoleniach z profilaktyki. 34% sprzedawców zdaje sobie sprawę, jak są one ważne i twierdzi, że chciałoby w nich uczestniczyć

Na podstawie dokonanej diagnozy stwierdzić można, że na terenie gminy w najbliższym czasie wskazane będzie podjęcie następujących działań:

- Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowotnych i psychologicznych konsekwencji nadużywania alkoholu oraz wyrobów tytoniowych szczególnie w gimnazjach.
- Podjęcie działań profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków.
- Wdrożenie profilaktyki pierwszo- i drugorzędowej w zakresie przemocy rówieśniczej, a także nowych form przemocy za pośrednictwem urządzeń elektronicznych, ze szczególnym naciskiem na szkoły podstawowe. Należy przy tym zwrócić uwagę na kwestie związane z ochroną przed cyberprzemocą.
- Ze względu na łatwość nabycia używek warto rozważyć realizację szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.

III. Profilaktyka

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej „Programem”, stanowi opis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy zgodnie z art.4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r., tj.: działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Cele główne programu to:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy.
- 2) Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów.
- 3) Tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży.
- 4) Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych

i profilaktycznych uczących życia bez używek.

- 5) Wdrażanie reguł skutecznej opieki psychologicznej i socjoterapeutycznej dla rodzin, a w szczególności dzieci i młodzieży.
- 6) Wdrażanie reguł skutecznego egzekwowania zakazu podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
- 7) Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się problemem alkoholowym.

IV. Zadania gminnego programu

Zadania w szczególności obejmują:

1. Zadanie pierwsze:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego oraz wsparcie dla ich rodzin.
2. Udzielanie porad i informacji dla osób z problemem alkoholowym w zakresie możliwości korzystania z miejsc leczenia odwykowego.
3. Kierowanie na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
4. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i opłacanie kosztów sądowych – opłaty stałej dotyczącej osób uzależnionych z terenu Gminy Rakoniewic, wobec których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Grodzisku Wielkopolskim o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Finansowanie zakupu materiałów, produktów i usług oraz sprzętu niezbędnego do realizacji Gminnego Programu i działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Zwiększenie ilości świetlic środowiskowych dla dzieci z rodzin zagrożonych patologią społeczną, prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną.
7. Dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.

2. Zadanie drugie:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich bliskimi przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rakoniewicach, specjalistów dyżurujących w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym GKRPA oraz kierowanie do innych osób zajmujących się pomocą psychospołeczną i prawną.
2. Współdziałanie GKRPA i OPS ze szkołami i Komisarzatem Policji w Rakoniewicach, w związku z interwencjami domowymi i zjawiskami przemocy.
3. Finansowanie bieżącej działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej oraz rodzin osób dotkniętych problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami (np. psycholog, terapeuta).
4. Organizacja i dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla poszczególnych grup zawodowych (pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych) stykających się z ofiarami i sprawcami przemocy domowej oraz członków komisji.

3. Zadanie trzecie:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Wspieranie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców.
2. Wspieranie organizowanych w szkołach, bibliotekach i świetlicach konkursów o tematyce rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, szczególnie na szczeblu gminnym.
3. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla nauczycieli, deklarujących gotowość podjęcia pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą.
4. Dofinansowanie wyposażenia bibliotek, świetlic i szkół w materiały umożliwiające prowadzenie zajęć i korzystanie z programów i materiałów, propagujących zdrowy tryb życia oraz zapobiegania powstawaniu uzależnień.
5. Finansowanie prowadzonych zajęć edukacyjnych w świetlicach środowiskowych przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka.
6. Dofinansowanie obozów terapeutycznych i innych zorganizowanych form spędzania wolnego czasu dla osób dotkniętych problemem uzależnień (w tym kolonii i wycieczek)

prowadzonych według określonego programu terapeutycznego realizowanego przez przeszkolonych specjalistów.

7. Finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprzedawców napojów alkoholowych z terenu gminy Rakoniewice.

8. Wydanie broszur informacyjnych i zakup literatury (ulotki, plakaty, czasopisma, książki) z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy na potrzeby GKRPA.

9. Wspieranie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, demoralizacją oraz ich rodziców.

10. Finansowanie zakupu materiałów, produktów i usług oraz sprzętu niezbędnego do realizacji Gminnego Programu i działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Zadanie czwarte:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Współpraca i wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

2. Dofinansowanie programów terapeutycznych realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia oraz osoby fizyczne.

3. Współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych, szczególnie grup motywacyjno-edukacyjnych, a także osób stykających się zawodowo problemem alkoholowym w ramach swoich obowiązków służbowych.

4. Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

5. Dofinansowanie imprez integracyjnych dla rodzin z problemem alkoholowym.

5. Zadanie piąte:

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Podjęcie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach sprzedaży napojów alkoholowych: osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,

osobom do lat 18, a także na kredyt lub pod zastaw.

3. Podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach naruszenia przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, w szczególności reklamy skierowanej do młodzieży.

4. Występowanie w postępowaniach sądowych w charakterze oskarżyciela publicznego.

5. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji z uchwałami Rady Gminy dotyczącymi:

- a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży,
- b) zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

V. Ograniczenia dostępności do alkoholu

Dla lepszego radzenia sobie z problemami alkoholowymi potrzebne są zorganizowane działania prowadzone na szczeblu Gminy. Ograniczenie czynników wpływających na wzrost zagrożeń związanych z piciem napojów alkoholowych będzie osiągnięte przez odpowiednie kształtowanie zasad dostępności alkoholu na terenie Gminy Rakoniewice. Corocznie Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadza kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy pod kątem przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu zawartych zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak i w Gminnym Programie. Przeprowadzanie kontroli konieczne jest dla ujawnienia nieprawidłowości i w razie ich stwierdzenia odebrania zezwolenia nieuczciwym przedsiębiorcom. Z kontroli osoby upoważnione składają sprawozdanie z wnioskami Burmistrzowi Rakoniewic. Każdy przedsiębiorca otrzymujący zezwolenie każdorazowo będzie pouczany o konieczności przestrzegania obowiązujących zasad obrotu alkoholem.

Gmina realizująca zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholu poprzez:

1. System kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi.
2. Egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu.
3. Edukację sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież.
4. Koncentrację na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

5. Ścisłą współpracę z instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia.

VI. Sposób realizacji Programu

1. Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2017 w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizowany zgodnie z planem wydatków na rok 2017 stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego programu.
3. Wydatki na zadania zawarte w programie klasyfikuje się w planie budżetowym Gminy Rakoniewice na rok 2017 w dziale 851 – Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

VII. Realizatorzy Programu

Głównym realizatorem jest Burmistrz Rakoniewic poprzez powołanego przez siebie Pełnomocnika ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Rakoniewicach, we współpracy z:

- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rakoniewicach,
- Komisarzatem Policji w Rakoniewicach,
- Przychodniami lekarskimi z terenu gminy,
- Gminnymi jednostkami oświatowymi,
- Sądem Rejonowym w Grodzisku Wlkp.,
- Organizacjami pozarządowymi i innymi, zajmującymi się profilaktyką alkoholową i narkotykową;

VIII. Źródła i zasady finansowania Programu

1. Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe z budżetu Gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wydatki na zadania zawarte w programie klasyfikuje się w planie budżetowym Gminy Rakoniewice na rok 2017 w dziale 851 – Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

IX. Kontrola realizacji Programu

Pełnomocnik Burmistrza składa sprawozdanie z działalności Komisji oraz wykonania Programu Burmistrzowi Rakoniewic do końca I kwartału za rok poprzedni oraz Radzie Gminy.

X. Zasady wynagradzania członków GKRPA

1. W ramach realizacji Gminnego Programu, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za udział w pracach Komisji otrzymują wynagrodzenie w kwocie 130 zł (brutto) za każde posiedzenie Komisji bądź kontrolę punktów sprzedaży alkoholu.
2. Wynagrodzenie będzie wypłacane do 10 dnia miesiąca następującego po posiedzeniu komisji, na podstawie listy obecności sporządzonej z każdego posiedzenia.
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 600 zł (brutto) miesięcznie.
4. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży za udział w szkoleniach, warsztatach, sympozjach, konferencjach związanych z profilaktyką uzależnień, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej tytułu podróży służbowej.